

**ZESTAW TEMATÓW NA USTNY EGZAMIN
MATURALNY Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

JĘZYK

1. Na podstawie analizy wybranych tekstów prasy codziennej, omów tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.
2. Język reklamy. Przedstaw środki językowe, którymi się posługuje oraz przykłady.
3. Język współczesnych polityków. Scharakteryzuj i oceń, odwołując się do konkretnych przykładów.
4. Język Internetu. Przedstaw jego cechy na podstawie zebranego przez siebie materiału.
5. Stylizacja gwarowa w wybranych utworach literatury polskiej. Przedstaw na przykładach.
6. Język zakochanych. Scharakteryzuj go, odwołując się do wybranych przykładów z literatury.
7. Sposoby bogacenia zasobu leksykalnego języka polskiego. Przedstaw je i oceń ich wpływ na współczesną polszczyznę.
8. Na wybranych przykładach zaprezentuj współczesne gwary środowiskowe.
9. Cechy gwary zawodowej (profesjonalizmu) na przykładzie słownictwa i gramatyki danej grupy zawodowej. Omów na podstawie zebranego materiału językowego.
10. Rola zapożyczeń we współczesnym języku polskim. Oceń ich zasadność i przydatność.
11. Język nazw instytucji, kawiarni, sklepów w twoim regionie. Zbierz materiał, określ jakie tendencje przejawiają się w tej dziedzinie nazewnictwa.
12. Zmiany znaczeniowe w języku – omów ich mechanizmy w oparciu o wybrane przykłady z polszczyzny.
13. W czym przejawia się kultura języka i brak kultury językowej? Omów zjawisko, ilustrując je przykładami.
14. Funkcja środków ekspresji językowej w piosenkach rockowych. Zaprezentuj je i dokonaj ich analizy.
15. Tak mówi młodzież polska przełomu XX i XXI wieku. Omów język wybranych grup młodzieżowych (np. uczniów, kibiców sportowych) ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową.
16. Omów na wybranych przykładach funkcjonowanie związków frazeologicznych pochodzących z literatury antycznej i Biblii, które występują w potocznej odmianie języka polskiego.
17. Wskaż bogactwo środków artystycznego wyrazu w literaturze baroku i określ ich funkcje.

- 18.** Mowa zakochanych w epoce staropolskiej i dziś. Dokonaj analizy i porównania wybranych przykładów.
- 19.** Język środowiska uczniowskiego tworem oryginalnym, ale niepokojącym. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z życia i literatury.
- 20.** Czy nie pożyczać to dobry zwyczaj? Dokonaj analizy funkcji zapożyczeń angielskich, występujących we współczesnej polszczyźnie.
- 21.** Zbadaj i zanalizuj pochodzenie nazw ulic w Twoim mieście.
- 22.** Omów funkcje stylizacji językowej w wybranych utworach literackich.
- 23.** Odwołując się do wybranych przykładów omów funkcje stylizacji biblijnej.
- 24.** Scharakteryzuj najlepsze, wybrane przez Ciebie, wzorce mów publicznych.
- 25.** Wieloznaczność wyrazów i jej konsekwencje dla procesu komunikacji. Omów zagadnienie na wybranych tekstach kabaretowych.
- 26.** Dokonaj analizy i omów najważniejsze cechy języka w tekstach o charakterze propagandowym.
- 27.** Frazeologizmy jako tworzywo poetyckie. Omów zagadnienia na podstawie wybranych utworów z liryki romantycznej i współczesnej.
- 28.** Różne sposoby indywidualizacji języka postaci literackich. Scharakteryzuj je na wybranych przykładach.
- 29.** Zanalizuj literackie opisy przyrody, wybrane przez Ciebie. Omów zastosowanie środków językowych i stylistycznych.
- 30.** Wpływ poprawności politycznej na język. Na przykładzie tekstów prasowych przedstaw zjawisko i dokonaj jego oceny.
- 31.** Język komentatorów sportowych. Scharakteryzuj na podstawie wybranych wypowiedzi prasowych, telewizyjnych lub radiowych.
- 32.** Miłość w języku prasy młodzieżowej. Omów zagadnienie, analizując słownictwo związane z uczuciami w oparciu o wybrane pisma dla młodzieży.
- 33.** Pochodzenie i znaczenie nazw własnych miejscowości Twojego regionu. Przedstaw zagadnienie na podstawie zebranych samodzielnie materiałów.
- 34.** Frazesy i wyrazy modne w wypowiedziach medialnych znanych postaci. Przedstaw na podstawie zebranego przez siebie materiału językowego.
- 35.** Nagłówki prasowe. Odwołując się do zgromadzonego przez siebie materiału, określ ich funkcje w komunikacji językowej.
- 36.** Przysłowia polskie. Posługując się wybranymi przykładami, zinterpretuj je, nawiązując do określonych realiów kulturowych.
- 37.** Pochodzenie nazwisk mieszkańców Twojej miejscowości. Zanalizuj przykłady pod względem etymologii i budowy słowotwórczej.
- 38.** Nowomowa – zaprezentuj pochodzenie i funkcjonowanie zjawiska językowego i socjologicznego na podstawie wybranych tekstów prasowych i literackich.
- 39.** Kabaret jako zjawisko kulturowe – od czasów Młodej Polski do współczesności. Przedstaw na przykładach wybranych tekstów.

- 40.** Język współczesnego kabaretu. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
- 41.** Zaprezentuj bogactwo neologizmów i ich funkcje w utworach wybranych poetów (np. C. Norwida, B. Leśmiana, M. Białoszewskiego).
- 42.** Analizując wybrane przykłady wyjaśnij, w jaki sposób język może stać się narzędziem manipulacyjnym.
- 43.** Środki językowe występujące w tekstach piosenek rapowych. Zanalizuj je i określ ich funkcje.